

RS
USREPUBLIKA SLOVENIJA
USTAVNO SODIŠČE

Številka: U-I-432/19-6

Datum: 9. 4. 2020

SKLEP

Ustavno sodišče je v postopkih za preizkus pobude Vilija Kovačiča, Ljubljana, in Janka Vebra, Kočevje, na seji 9. aprila 2020

sklenilo:

Pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti prvega odstavka 48. člena Zakona o volitvah v Državni zbor (Uradni list RS, št. 109/06 – uradno prečiščeno besedilo in 23/17) se zavrne.

OBRAZLOŽITEV

1. Pobudnika izpodbijata prvi odstavek 48. člena Zakona o volitvah v Državni zbor (v nadaljevanju ZVDZ), ki določa, da je na listi kandidatov lahko največ toliko kandidatov, kolikor poslancev se voli v volilni enoti. Zatrjujeta, da je sistem sedanjih zaprtih kandidatnih list omejeno demokratičen, ker omejuje ponudbo in s tem volivcem preprečuje možnost izbire znotraj predložene liste. Menita, da bi bilo treba sprejeti novo ureditev, po kateri bi bilo lahko na listi manj, enako ali več kandidatov, kolikor poslancev se voli v volilni enoti. Omejevanje števila kandidatov na kandidatnih listah naj bi bilo diskriminacijsko in omejujoče s stališča enakosti volilne pravice, enakih možnosti vseh volivcev, enakih možnosti obeh spolov, predvsem pa z vidika odločilnega vpliva volivcev na dodelitev mandatov. Izpodbijana ureditev naj bi tudi ožila pravico kandidirati (pasivno volilno pravico), ker se zaradi nje iz postopka kandidiranja izloča pomemben del potencialnih kandidatov.

2. Po drugem odstavku 26. člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo, 109/12 in 23/20 – v nadaljevanju ZUstS) Ustavno sodišče pobudo zavrne, če od odločitve ni pričakovati rešitve pomembnega pravnega vprašanja. Ko gre za oceno ustavnosti zakona oziroma oceno ustavnosti ali zakonitosti podzakonskega predpisa, sprejme pobudo za začetek takega postopka Ustavno sodišče torej le tedaj, če bo lahko na njeni podlagi odločilo o pomembnem ustavnopravnem

vprašanju. Po oceni Ustavnega sodišča pobudnika ne navajata razlogov, ki jih Ustavno sodišče ne bi upoštevalo že pri prejšnjem odločanju o istih vprašanjih,¹ niti ne odpirata novih ustavnopravnih vprašanj. Zato je Ustavno sodišče pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti prvega odstavka 48. člena ZVDZ zavrnilo.

3. Ustavno sodišče je sprejelo ta sklep na podlagi drugega odstavka 26. člena ZUstS v sestavi: predsednik dr. Rajko Knez ter sodnice in sodniki dr. Matej Accetto, dr. Rok Čeferin, dr. Dunja Jadek Pensa, DDr. Klemen Jaklič, dr. Špelca Mežnar, dr. Marijan Pavčnik, Marko Šorli in dr. Katja Šugman Stubbs. Sklep je sprejelo z osmimi glasovi proti enem. Proti je glasoval sodnik Jaklič, ki je dal odklonilno ločeno mnenje.

dr. Rajko Knez
Predsednik

¹ Prim. odločbe Ustavnega sodišča št. U-I-336/96 z dne 4. 3. 1999 (Uradni list RS, št. 22/99, in OdlUS VIII, 43), št. U-I-220/97 z dne 29. 10. 1997 (Uradni list RS, št. 70/97, in OdlUS VI, 137), št. U-I-32/15 z dne 8. 11. 2018 (Uradni list RS, št. 82/18, in OdlUS XXIII, 12) in št. U-I-49/06 z dne 22. 6. 2006 (Uradni list RS, št. 70/06, in OdlUS XV, 56).